

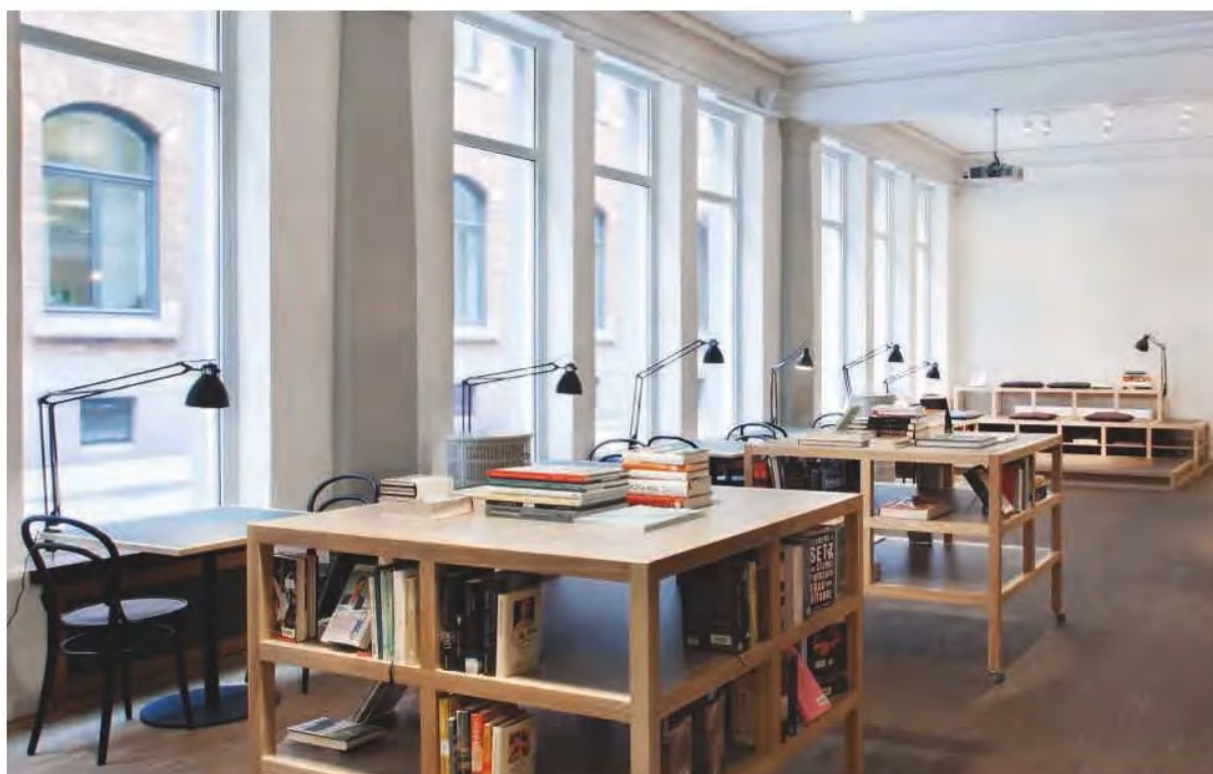
UNG
SVENSK ARKITEKTUR
2017

1

GOETHE/CERVANTES, STOCKHOLM
YR/JZ ARKITEKTER

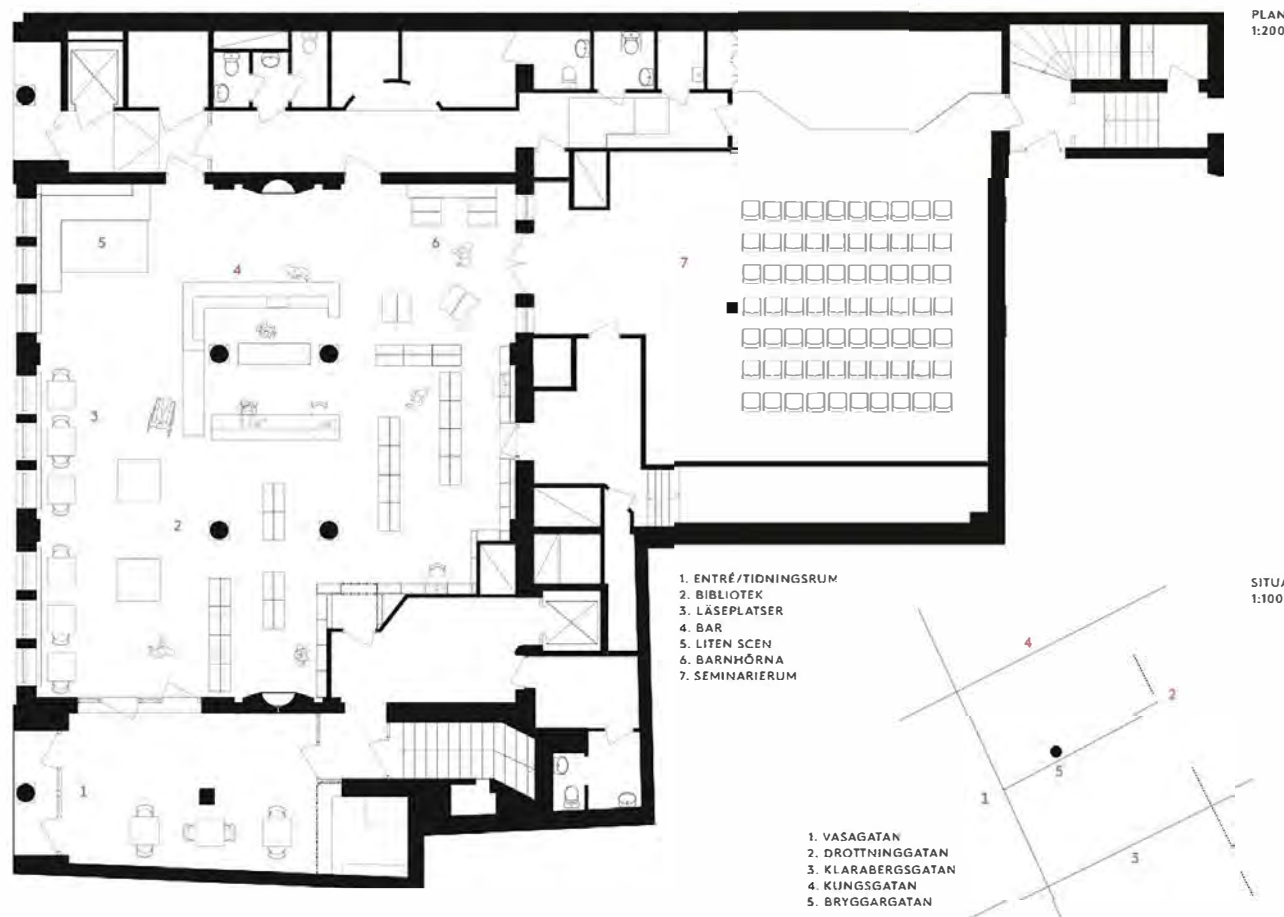

Vänster. Många språkstudenter passerar biblioteket dagligen och använder det som studieplats. Låshörnan i bakgrunden fungerar som scen vid samtal och uppläsningar. Då kan bokborden rullas undan in i biblioteksdelen och skapa mer plats.

FOTO ANDREA JOHNSON

Längst ned. Biblioteksdelen skulle initialt skämmas av med en gallergardin vid annan användning av lokalen, men med tiden insåg beställarna att detta var överflödigt. Till vänster skymtar lite av barnhörnan fram.

FOTO KATARINA ELVÉN

I det som en gång var en legendarisk restaurang i gamla Klara har två europeiska kulturinstitut slagit samman sina bibliotek. Tyska Goethe-Institutet och spanska Instituto Cervantes delade lokaler även tidigare, men biblioteken var separata och låg på en undanskymd och svårtillgänglig plats. Arkitekterna Ylva Rosvall och Joanna Zawieja, som tillsammans driver kontoret YR/JZ vid sidan av andra anställningar, fick uppdraget att utforma det nya biblioteket som också skulle fungera som foajé till ett välbesökt auditorium. För att lösa denna dubbla användning av lokalen, har själva biblioteksdelen koncentrerats till ena delen av rummen. Boksamlingen formar en tät och labyrintisk skog av höga bokhyllor med en specialbyggd stega för att kunna nå upp till dem allra längst upp. De olika höjderna på hyllorna ger ett djup till ytan som egentligen är väldigt liten, och formar ett inbjudande landskap att utforska. Det finns inte heller någon sökdator eller utlåningsmaskin. Däremot finns en mycket kunnig och engagerad bibliotekarie, som gärna guidar besökaren, tipsar om filmer och litteratur, själv registrerar utlånen över disk, och "inte bara talar om var toaletten finns". Att lokalen är rensad från datorer, maskiner och larmbågar är befriande, i stället hamnar allt fokus på böckerna och det personliga mötet. Upplevelsen är att kliva in i en trevlig liten bokhandel, bara det att böckerna är gratis.

Kvällstid, i anslutning till föreläsningar och evenemang i hör-salen, växlar lånedisken skepnad till vinbar, och lokalen ger gott om plats för mingel.

YR/JZ har tidigare utformat lokaler för Konsthall C och Fylkingen – projekt med liten eller ingen budget. Det har tränat upp förmågan att göra mycket med små medel, och även haft en viss förkärlek för enkla material som tvätumtvåreglar och byggskivor. Också i biblioteket är det vardagliga material som använts, men bearbetats till finsnickeri på hög nivå. Linoleum och valchromat har fällts in i bordsskivor och biblioteksdisk på ett sätt som får de vardagliga materialen att framträda i ett helt nytt ljus. Plötsligt syns det hur fin den där ådringen i marmor-rad linoleum är, och intill de ursprungliga fönsterbänkarna i röd kalksten blir den nya inredningen en lekfull ny kusin till lokalens praktfulla interiör. Biblioteket är öppet för allmänheten, och trots att detta är mitt i Stockholms city krävs inte ens lägsta-tariffen av en kopp kaffe för att få uppehålla sig här en stund. Omvandlingen av de två institutionsbiblioteken har därmed också försett staden med ett nytt publikt rum; en liten pärla där litteratur och kultur har företräde framför kommers. o

FAKTA

Projektnamn: Goethe/Cervantes Arkitekt: YR/JZ arkitekter genom Ylva Rosvall och Joanna Zawieja Adress: Bryggargatan 12 A, Stockholm Snickerier: Wiklund Snickeri AB Beställare: Goethe Institut Schweden Byggprojektledare: Hans Lindkvist Byggår: 2016.